

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

**Eiropas Savienības vides un klimata
pasākumu programmas LIFE
nacionālā finansējuma piešķiršanas
nolikums projektiem, kas piedalās
2024.gada uzsaukumā**

APSTIPRINĀTS
Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijā
ar 12.03.2025 rīkojumu Nr.1-2/35

RĪGA
2025

Saturs

I LIFE programma	3
II Nacionālā finansējuma mērķis	6
III Nacionālā finansējuma pieejamības izsludināšana	6
IV Pieteikuma iesniedzējs	7
V Nacionālā finansējuma apjoms.....	7
VI Komerccarbības atbalsta konstatēšana	10
VII Nacionālā finansējuma izmaksāšanas un atmaksāšanas nosacījumi Nacionālā finansējuma pieteikumiem, kuriem netiek piešķirts komercdarbības atbalsts	11
VIII Attiecināmās izmaksas un finansējuma izlietošanas nosacījumi Nacionālā finansējuma pieteikumiem, kuriem tiek piešķirts komercdarbības atbalsts.....	12
IX Pieteikšanās Nacionālā finansējuma pieteikumu iesniegšanai SAP un OG	13
X Nacionālā finansējuma pieteikumu izskatīšana un lēmumu pieņemšana	14
XI Projekta finansēšanas un izpildes kārtība	17
XII Nacionālā finansējuma pieteikumu iesniegšana SIP, SNAP un TAP projektiem...	18
XIII Priekšfinansējums, tā pieprasīšana un atmaksas nosacījumi	19
XIV Pielikumi	19

I LIFE programma

1. LIFE programma ir Eiropas Savienības (turpmāk – ES) finanšu instruments, kas atbalsta vides un klimata politikas projektus.

2. LIFE programmas vispārīgie mērķi ir: sekmēt pāreju uz tīru, energoefektīvu un klimatnoturīgu mazoglekļa aprites ekonomiku, cita starpā veicinot pāreju uz tīru enerģiju, vides kvalitātes aizsardzību un uzlabošanu un bioloģiskās daudzveidības zuduma apturēšanu un atjaunošanu, tādējādi dodot ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā un konkrēti:

2.1. izstrādāt, demonstrēt un popularizēt inovatīvus paņēmienus un pieejas, kā sasniegt ES tiesību aktos un rīcībpolitikās izvirzītos vides un klimata politikas mērķus, tostarp pāriet uz tīru enerģiju, un palīdzēt izmantot paraugpraksi dabas un bioloģiskās daudzveidības jomā, tostarp ar *Natura 2000* tīkla atbalstu;

2.2. atbalstīt relevanto ES tiesību aktu un rīcībpolitiku izstrādi, īstenošanu, uzraudzību un izpildes panākšanu, tostarp uzlabot pārvaldību, stiprinot publisko un privāto aktoru spējas un pilsoniskās sabiedrības iesaisti;

2.3. palīdzēt lielā mērogā izvērst veiksmīgus tehniskus un rīcībpolitiskus relevanto Eiropas Savienības tiesību aktu un rīcībpolitiku īstenošanas risinājumus, atkārtojot rezultātus, integrējot saistītos mērķus citās rīcībpolitikās un publiskā un privātā sektora praksēs, mobilizējot investīcijas un uzlabojot piekļuvi finansējumam.

3. LIFE programma atbalsta projektus:

3.1. joma "**Vide**", kas aptver apakšprogrammas:

3.1.1. **Daba un bioloģiskā daudzveidība** - apakšprogrammas ietvaros tiek attīstītas, demonstrētas un veicinātas novatoriskas metodes un pieejas (tostarp uz dabu balstītu risinājumu un ekosistēmu pakalpojumu pieejas pieeju), lai sasniegtu ES tiesību aktu un dabas un bioloģiskās daudzveidības politikas mērķus un dotu ieguldījumu zināšanu bāzē un paraugprakses piemērošanā, tostarp veicinot *Natura 2000* tīkla attīstību un uzlabojot pārvaldību visos līmeņos;

3.1.2. **Aprites ekonomika un dzīves kvalitāte** apakšprogrammas ietvaros tiek izstrādātas, demonstrētas un popularizētas novatoriskas metodes un pieejas, lai sasniegtu ES tiesību aktu un vides politikas mērķus un dotu ieguldījumu zināšanu bāzē un labākās prakses piemērošanā, ar mērķi atvieglot pāreju uz ilgtspējīgu, toksisku vielu nesaturošu, energoefektīvu un pret klimatu noturīgu aprites ekonomiku un aizsargāt, atjaunot un uzlabot vides kvalitāti.

3.2. joma "**Klimata rīcība**", kas aptver apakšprogrammas:

3.2.1. **Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām** apakšprogrammas ietvaros tiek veicināta siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, veicināta noturība pret klimata pārmaiņām, sevišķi sekmējot attiecīgas politikas un normatīvo aktu izstrādāšanu un īstenošanu, uzlabojot zināšanas, izstrādājot integrētas pieejas un izstrādājot un parādot inovatīvas tehnoloģijas, sistēmas, metodes un instrumentus.

3.2.2. **Pāreja uz tīru enerģiju** apakšprogrammas ietvaros tiek attīstītas, demonstrētas un popularizētas novatoriskas metodes un pieejas, lai sasniegtu ES tiesību aktu un politikas mērķus attiecībā uz pāreju uz ilgtspējīgu atjaunojamo enerģiju un paaugstinātu energoefektivitāti, kā arī veicinātu zināšanu bāzi un labākās prakses piemērošanu.

4. LIFE programmā var pieteikt un realizēt šādus projekta veidus:

4.1. Standarta rīcības projekti (Standard Action Projects (SAP)) - visplašāk atbalstītā LIFE projektu kategorija, kuru mērķis ir izstrādāt, demonstrēt un popularizēt novatoriskas metodes un pieejas, veiksmīgus tehniskus risinājumus un labākās prakses piemērošanu. Var pieteikt un realizēt visās apakšprogrammās.

LIFE līdzfinansējuma likme līdz 60% (specifiskos gadījumos, kas noteikti [Regulā \(ES\) 2021/783](#) – līdz 75%). Īstenošanas termiņš līdz 10 gadiem.

4.2. Stratēģiskie dabas projekti (Strategic Nature Projects (SNAP)) - projekti, ar kuriem tiek īstenoti un ieviesta Prioritāro rīcību ietvarprogramma vai citi plāni vai stratēģijas, ko starptautiskā, nacionālā vai reģionālā līmenī pieņemušas dabas un bioloģiskās daudzveidības kompetentās iestādes un kas īsteno ES dabas un/vai bioloģiskās daudzveidības politikas vai tiesību aktus šajā jomā, un ietver īpašas un izmērāmas darbības vai mērķus ar skaidru grafiku un budžetu.

LIFE līdzfinansējuma likme līdz 60%. Īstenošanas termiņš līdz 20 gadiem.

4.3. Stratēģiskie integrētie projekti (Strategic Integrated Projects (SIP)) – projekti vides, klimata vai enerģētikas stratēģiju vai rīcības plānu īstenošanai reģionālā, valsts vai starptautiskā mērogā, ko iesniedz dalībvalstu kompetentās iestādes veicinot koordināciju un mobilizāciju vismaz ar vienu citu ES, valsts vai privātu finansējuma avotu.

LIFE līdzfinansējuma likme līdz 60%. Īstenošanas termiņš līdz 20 gadiem.

4.4. Tehniskās palīdzības projekti (Technical Assistance Projects (TAP)) – projekti, kuru mērķis ir palīdzēt sagatavot SNAP vai SIP projekta pieteikumu un kurus piesaka par SNAP vai SIP sagatavošanu atbildīgā kompetentā iestāde.

LIFE līdzfinansējuma likme līdz 60% (specifiskos gadījumos, kas noteikti [Regulā \(ES\) 2021/783](#) – līdz 95%). Īstenošanas termiņš līdz 5 gadiem.

4.5. Citi projekti (Other Actions (OA)) - koordinācijas un atbalsta darbības pārejai uz atjaunojamo enerģiju un paaugstinātu energoefektivitāti. OA projektu mērķis ir pārvarēt tirgus barjeras, kas kavē sociālekonomisko pāreju uz atjaunojamo enerģiju un paaugstinātu energoefektivitāti, tostarp spēju veidošanu, informācijas un zināšanu izplatīšanu un izpratnes veicināšanu. Tiek atbalstīti tikai apakšprogrammā "Pāreja uz tīru enerģiju".

LIFE līdzfinansējuma likme līdz 95%. Īstenošanas termiņš līdz 10 gadiem.

4.6. Rīcības granti (Operating grants (OG)):

- projekti nelielu dotāciju piešķiršanai (maksimums 100 000 EUR LIFE līdzfinansējuma) attālāko reģionu un aizjūras zemju un teritoriju bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, ekosistēmu atjaunošanai un ekosistēmu pakalpojumu ilgtspējīgai izmantošanai, tostarp uz ekosistēmām balstītas pieejas pielāgošanai klimata pārmaiņām un to mazināšanai;
- projekti, kas izstrādāti sadarbībā ar Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta (EIT) zināšanu un inovāciju kopienām (ZIK), jo īpaši projekti, kas veicina universitāšu īstenotā ES aprites ekonomikas rīcības plāna mērķu sasniegšanu un īstenošanu, pētniecības organizācijas, uzņēmumi un / vai MVU, kas piedalās ZIK;
- izmēģinājuma projekti "Jaunā Eiropas Bauhaus" ietvaros. Mērķis ir identificēt un risināt problēmas, kas palīdz Eiropai pārveidoties par klimata ziņā neitrālu kontinentu, ņemot vērā labāku telpu izveidi, kurā forma ne tikai seko funkcijai, piemēram, vēsturiskajā Bauhaus kustībā, bet arī palīdz saglabāt resursus

LIFE līdzfinansējuma likme līdz 70%. Īstenošanas termiņš līdz 3 gadiem.

5. Vairāk informācijas par LIFE programmu un tās nosacījumiem pieejama Eiropas Komisijas (turpmāk – Komisija) tīmekļvietnē https://cinea.ec.europa.eu/life_en un www.lifeprogramma.lv

6. Nolikumā lietotie termini

Atbalsta pretendents – projekta iesniedzējs projektam, kuram tiek piešķirts komercdarbības atbalsts saskaņā ar Komisijas 2023. gada 13. decembra Regulu Nr. 2023/2831 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam.

Ministrija – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (Reģ.Nr. 90000028508), Peldu iela 25, Rīga, LV – 1050.

Finansēšanas līgums – līgums par projekta finansēšanas (no Nacionālā finansējuma) un izpildes kārtību, kas tiek noslēgts atbilstoši Ministrijas izstrādātajai līguma veidnei.

Komercdarbības atbalsts (valsts atbalsts) – atbalsts komercdarbībai; atbalsts projekta iesniegumā plānotajām aktivitātēm, kuras ir saistītas ar saimniecisko darbību un vienlaicīgi atbilst visām valsts atbalstu raksturojošajām pazīmēm, kas definētas Komercdarbības atbalsta kontroles likuma 5. pantā.

Komisija – Eiropas Komisija, kuru pārstāv LIFE programmas koordinējošā iestāde Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA).

LIFE projekta iesniegums – LIFE projekta pilns pieteikums pēc noteiktas formas, kas iesniedzams Komisijā.

Nacionālais finansējums – valsts budžeta finansējums, kas tiek nodrošināts no valsts budžeta apakšprogrammas "LIFE programmas projekti" dotācijām paredzētiem līdzekļiem un tiek piešķirts projektu īstenošanai saskaņā ar šī Nolikuma nosacījumiem.

Nolikums – ES vides un klimata pasākumu programmas LIFE projektu Nacionālā finansējuma piešķiršanas nolikums projektiem, kas piedalās 2024.gada uzsaukumā.

Pašu ieguldījums – pašu vai cits piesaistītais līdzfinansējums (ārpus valsts budžeta un ES, ārvalstu finanšu palīdzības vai jebkāda cita publiskā finansējuma par kuru nav saņemts nekāds komercdarbības atbalsts).

Priekšfinansējums – Nacionālais finansējums, kas izmantojams avansa nodrošināšanai Eiropas Komisijas apstiprinātajiem projektiem, kuru īstenotāji ir tiešās un pastarpinātās valsts pārvaldes iestādes, un citas iestādes, kas pilda valsts pārvaldes uzdevumus un kapitālsabiedrības, kas projektu ietvaros pilda valsts deleģētas funkcijas.

Projekta atskaites – pārskati par projekta īstenošanu, kas ietver informāciju par projekta īstenošanas gaitu un finansējuma vai tā daļas izlietojumu.

Projekta aktivitāte (no angļu valodas "task") – projektā veicamais individuālais uzdevums ar atsevišķi identificējamu budžetu, kas izdalīts un aprakstīts atsevišķi.

Projekta darba paka (no angļu valodas "work package") – aktivitāšu kopums, kas vērsts uz konkrēta projekta uzdevuma izpildi vai projekta mērķa sasniegšanu, kuru rezultātā tiek radīts projekta nodevums (no angļu valodas "deliverable" un /vai "milestone").

Nacionālā finansējuma pieteikums – ar šo Nolikumu apstiprinātā veidlapā (pielikums Nr.1) pilnībā aizpildīts pieteikums Nacionālajam finansējumam, kuru parakstījis Pieteikuma iesniedzējs (paraksttiesīgā persona) un kas iesniegts Ministrijā saskaņā ar šī Nolikuma nosacījumiem.

Pieteikuma iesniedzējs – Latvijas Republikas tiešās valsts pārvaldes iestāde, pastarpināta pārvaldes iestāde, atvasināta publiska persona, tās iestāde vai Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona, kas iesniegusi Nacionālā finansējuma pieteikumu Ministrijā, lai pretendētu uz Nacionālā finansējuma saņemšanu LIFE programmas projekta īstenošanai.

Projekta īstenotājs – Latvijas Republikas valsts pārvaldes iestāde (t.sk. tiešā un pastarpinātā), atvasināta publiska persona (un tās iestādes) vai Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona, kas ir noslēgusi Finansēšanas līgumu ar Ministriju par Nacionālā finansējuma piešķiršanu, projekta īstenošanas un Nacionālā finansējuma izlietošanas nosacījumiem vai Ministrija kā LIFE kapacitātes projekta (TA-CAP) īstenotājs.

Projekta koordinējošais saņēmējs – projekta galvenais partneris, kurš iesniedz LIFE programmas projekta iesniegumu Komisijā.

Projekta partneri – Nacionālā finansējuma pieteikumā norādītie projekta partneri – Latvijas Republikas valsts pārvaldes iestādes (t.sk. tiešās un pastarpinātās), atvasinātas publiskas

personas (un to iestādes) vai Latvijas Republikā reģistrētas juridiskās personas, kuri iesaistīti projekta realizēšanā.

Projekts, kas potenciāli tiks finansēts no LIFE programmas – LIFE projektu uzsaukumā iesniegts projekts, kas saskaņā ar Komisijas vērtējumu ieguvis apstiprinājumu potenciāli saņemt ES finansējumu no programmas LIFE un atrodas revīzijas fāzē.

Projekta īstenošanas laiks – projekta īstenošanas kopējais laiks, sākot no projekta īstenošanas uzsākšanas dienas līdz datumam, kad projektam ir jābūt pabeigtam.

Projekts, kuram netiek piešķirts komercdarbības atbalsts – projekts, kurā atbalstāmās darbības nav saistītas ar saimniecisko darbību, kā arī projekts, kurā atbalsts tiek sniegts saimnieciskai darbībai, bet neizpildās kāda no Komerccdarbības atbalsta kontroles likuma 5. pantā definētajām komercdarbības atbalstu raksturojošām pazīmēm.

Projekts, kuram tiek piešķirts komercdarbības atbalsts – projekts, kurā piešķirtais atbalsts visiem vai atsevišķiem partneriem, visām vai atsevišķām darba pakām (Work Package) vai uzdevumiem (Tasks) tiek piešķirts saimnieciskajai darbībai un attiecībā uz visu projektu, atsevišķām darba pakām vai uzdevumiem atbalstam vienlaikus izpildās visas komercdarbības atbalstu raksturojošās pazīmes, kas definētas Komerccdarbības atbalsta kontroles likuma 5. pantā.

Saimnieciskā darbība – jebkura darbība, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu tirgū, tai skaitā iznomāšanu.

II Nacionālā finansējuma mērķis

7. Nacionālā finansējuma piešķiršanas mērķi LIFE projektu īstenošanai ir:

7.1. Latvijas Republikas valsts budžeta pieejamā finansējuma ietvaros līdzfinansēt projektus, kas potenciāli tiks finansēti no LIFE programmas un iesniegti 2024.gada uzsaukumā, īstenošanu. Izvērtējot Nacionālā finansējuma pieteikumus, tiek pieņemts lēmums par atbalstu Nacionālā finansējuma piešķiršanai projektiem, ar kuriem EK slēgs līgumu par projektu finansēšanu no LIFE programmas.

7.2. nodrošināt Priekšfinansējumu līdz tiek saņemts Eiropas Komisijas balansa maksājums, tiem Eiropas Komisijas apstiprinātiem projektiem, kuru īstenošanai ir tiešās un pastarpinātās valsts pārvaldes iestādes, un citas iestādes, kas pilda valsts pārvaldes uzdevumus un kapitālsabiedrības, kas projektu ietvaros pilda valsts deleģētas funkcijas.

8. Nacionālais finansējums LIFE projekta īstenošanai var tikt piešķirts:

8.1. projektiem, kuriem **netiek piešķirts komercdarbības atbalsts**, finansējumu piešķirot atbilstoši šī Nolikuma V nodaļas 17., 18., 19., 21. punktā ietvertajiem ierobežojumiem un nosacījumiem;

8.2. projektiem, kuriem **tiek piešķirts komercdarbības atbalsts visiem vai atsevišķiem Projekta partneriem visām vai atsevišķām projekta darbībām**, finansējumu piešķirot atbilstoši šī nolikuma VIII nodaļā ietvertajiem ierobežojumiem un nosacījumiem.

III Nacionālā finansējuma pieejamības izsludināšana

9. Ministrija pēc Nolikuma apstiprināšanas izsludina projektu pieteikumu iesniegšanu Nacionālā finansējuma saņemšanai vienu reizi gadā, ja ar Ministru kabineta lēmumu tiek piešķirts finansējums attiecīgajā plānošanas periodā.

10. Sludinājumā tiek iekļauta informācija par konkrētajā iesniegšanas laikā pieejamo Nacionālā finansējuma apjomu. Informācija tiek publicēta:

10.1. oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" www.vestnesis.lv ;

10.2. LIFE programmas Latvijas tīmekļvietnē www.lifeprogramma.lv ;

10.3. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas tīmekļvietnē www.varam.gov.lv

10.4. Klimata un enerģētikas ministrijas tīmekļvietnē <https://www.kem.gov.lv/lv>

11. Nacionālā finansējuma pieteikumu iesniegšana SNAP, SIP un TAP tiek rīkota saskaņā ar šī nolikuma XII nodaļu. Nolikumā minētie nosacījumi par projekta iesniegšanas un Nacionālā finansējuma piešķiršanas procesu nav attiecināmi uz Ministrijas LIFE kapacitātes (TA-CAP) īstenoto projektu.

IV Pieteikuma iesniedzējs

12. Nacionālā finansējuma saņemšanai, iesniedzot Nacionālā finansējuma pieteikumu, **var pieteikties Projekta, kas potenciāli tiks finansēts no LIFE programmas, koordinējošais saņēmējs**, kas var būt Latvijas Republikas valsts pārvaldes iestāde, atvasināta publiska persona vai Latvijas Republikā reģistrēta juridiskā persona, t.i.:

12.1. **publisko tiesību subjekts** (no angļu val. – *public body* saskaņā ar LIFE programmas definīciju) (valsts iestādes neatkarīgi no to organizācijas formas – centrālā, reģionālā vai vietējā struktūra – vai dažādi subjekti, kas atrodas to kontrolē, ja vien tie darbojas attiecīgās valsts iestādes vārdā un uz tās atbildību), tostarp:

12.1.1. tiešās valsts pārvaldes iestādes;

12.1.2. atvasinātas publiskas personas un to iestādes;

12.1.3. valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības (komersanti);

12.2. **privāta nekomerciāla organizācija** (nevalstiskā organizācija);

12.3. **privāta komerciāla organizācija** (komersants).

13. Projekta koordinējošais saņēmējs iesniedz Nacionālā finansējuma pieteikumu, pieprasot Nacionālo finansējumu projektam kopumā un **par visiem Latvijas Republikā reģistrētiem Projekta partneriem**.

14. Nacionālā finansējuma pieteikumu var iesniegt arī **Projekta partneris** (Latvijas Republikas valsts pārvaldes iestāde (t.sk. tiešā un pastarpinātā), atvasināta publiska persona (t.sk., tās iestāde) vai Latvijas Republikā reģistrēta juridiskā persona), **ja Projekta koordinējošais saņēmējs ir citā Eiropas Savienības valstī reģistrēta organizācija**.

15. Prasības Pieteikuma iesniedzējam (tajā skaitā Projekta partnerim, ja tas iesniedz Nacionālā finansējuma pieteikumu):

15.1. Pieteikuma iesniedzējam uz Nacionālā finansējuma pieteikuma iesniegšanas brīdi saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju nav neizpildītas saistības nodokļu (tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas) jomā, kas kopsummā pārsniedz 150 euro, izņemot, ja ir piešķirts nodokļu samaksas termiņa pagarinājums, noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās līgums un Pieteikuma iesniedzējam un Projekta partnerim nav ierosināta maksātnespēja;

15.2. Pamatojoties uz Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.² pantu, Pieteikuma iesniedzējam, kuram šī Nolikuma noteiktajā kārtībā būtu apstiprināms Nacionālā finansējuma pieteikums vai ar to būtu slēdzams Finansēšanas līgums, tā valdes vai padomes loceklim, patiesā labuma guvējam, pārstāvēttiesīgai personai vai prokūristam, vai personai, kura ir pilnvarota pārstāvēt Pieteikuma iesniedzēju darbībās, kas saistītas ar filiāli, nav noteiktas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas.

V Nacionālā finansējuma apjoms

16. Kopējais pieejamais Nacionālā finansējuma apjoms LIFE programmas ietvaros 2025. gadā ir noteikts 28 268 898 *euro* apmērā. Ministrija, izsludinot projektu pieteikumu iesniegšanu

Nacionālā finansējuma saņemšanai, sludinājumā iekļauj informāciju arī par konkrēto pieejamo Nacionālā finansējuma apjomu, kas noteikts saskaņā ar spēkā esošo Ministru kabineta rīkojumu par pieejamā nacionālā finansējuma apjomu attiecīgajam LIFE programmas periodam.

17. Gan SAP, SNAP, SIP, TAP projektiem, kuriem **netiek piešķirts komercdarbības atbalsts, gan tiem SAP, SNAP, SIP, TAP projektiem, kuriem tiek piešķirts komercdarbības atbalsts**, Nacionālā finansējuma apjomam Pieteikuma iesniedzējam un katram Projekta partnerim, atkarībā no tā juridiskā statusa, tiek noteikti sekojoši maksimālie procentuālie ierobežojumi:

17.1. tiešās valsts pārvaldes iestādes, plānošanas reģioni un citas valsts institūcijas finansējumu vienam projektam var pieprasīt līdz **40% no LIFE projekta iesnieguma attiecināmām izmaksām** pašu ieguldījuma nodrošināšanai;

17.2. atvasinātas publiskas personas, to iestādes, pastarpinātas pārvaldes iestādes un privātas nekomerciālas organizācijas finansējumu vienam projektam var pieprasīt līdz **35% no LIFE projekta iesnieguma attiecināmām izmaksām** ar nosacījumu, ka vienlaikus projektā tiek nodrošināts pašu ieguldījums, vismaz 5% apmērā no projekta attiecināmām izmaksām;

17.3. privātas komerciālas organizācijas un valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības vienam projektam var pieprasīt finansējumu līdz **35% no LIFE projekta iesnieguma attiecināmām izmaksām** ar nosacījumu, ka vienlaikus projektā tiek nodrošināts pašu ieguldījums vismaz 5% apmērā no projekta attiecināmām izmaksām.

Jomas:

Aprite ekonomika un dzīves kvalitāte, Daba un bioloģiskā daudzveidība, Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām, Klimata pārvaldība un informācija, Pāreja uz tīru enerģiju (SAP)

	<i>EK finansējums</i>	<i>Maksimālais Nacionālais finansējums</i>	<i>Minimālais pašu ieguldījums</i>
Tiešās valsts pārvaldes iestādes, plānošanas reģioni un citas valsts institūcijas	60%	40%	-
Atvasinātas publiskas personas, to iestādes, pastarpinātas pārvaldes iestādes, nevalstiskās organizācijas	60%	35%	5%
Komersanti, t.sk. valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības	60%	35%	5%

18. **Rīcības grantu (OG) projektiem kuriem netiek piešķirts komercdarbības atbalsts, gan tiem, kam komercdarbības atbalsts tiek piešķirts**, Nacionālā finansējuma apjomam Projekta iesniedzējam un katram Projekta partnerim, atkarībā no tā juridiskā statusa, tiek noteikti sekojoši ierobežojumi un nosacījumi:

18.1. tiešās valsts pārvaldes iestādes, plānošanas reģioni un citas valsts institūcijas finansējumu vienam projektam var pieprasīt finansējumu līdz **30% no LIFE projekta iesnieguma projektam attiecināmām izmaksām** pašu ieguldījuma nodrošināšanai;

18.2. atvasinātas publiskas personas, to iestādes, pastarpinātas pārvaldes iestādes un privātas nekomerciālas organizācijas vienam projektam var pieprasīt finansējumu līdz **25% no LIFE projekta iesnieguma attiecināmām izmaksām** ar nosacījumu, ka vienlaikus projektā tiek nodrošināts pašu ieguldījums vismaz 5% apmērā no projekta attiecināmām izmaksām;

18.3. privātas komerciālas organizācijas un valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības vienam projektam var pieprasīt finansējumu līdz **25% no LIFE projekta iesnieguma attiecināmām izmaksām** ar nosacījumu, ka vienlaikus projektā tiek nodrošināts pašu ieguldījums vismaz 5% apmērā no projekta attiecināmām izmaksām.

Rīcības granti			
	<i>EK finansējums</i>	<i>Maksimālais Nacionālais finansējums</i>	<i>Minimālais pašu ieguldījums</i>
Tiešās valsts pārvaldes iestādes, plānošanas reģioni un citas valsts institūcijas	70%	30%	-
Atvasinātas publiskas personas, to iestādes, pastarpinātas pārvaldes iestādes, nevalstiskās organizācijas	70%	25%	5%
Komersanti, t.sk. valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības	70%	25%	5%

19. Ja Nacionālā finansējuma pieteikumā Nacionālais finansējums tiek pieprasīts vairākiem Projekta partneriem, katram projekta dalībniekam maksimālais Nacionālā finansējuma apjoms nedrīkst pārsniegt augstāk noteiktās maksimālās likmes, ņemot vērā Projekta partnera juridisko statusu. Atbalsta apjoms katram Projekta partnerim tiek rēķināts no attiecīgā partnera kopējām projekta attiecināmām izmaksām (no angļu val. – *eligible costs*).

20. Nacionālais finansējums netiek piešķirts OA projektiem klimata apakšprogrammā prioritārajā jomā **Pāreja uz tīru enerģiju**, kuru īstenošanai no LIFE programmas tiek paredzēts 95% līdzfinansējums.

21. Izņēmuma gadījumi:

21.1. Ja projekts tiek iesniegts **Vides apakšprogrammas Dabas un bioloģiskās daudzveidības jomā, un tam ir iespējams pretendēt uz paaugstināto LIFE programmas atbalstu 67% vai 75% apmērā no projekta attiecināmām izmaksām** (projekti, kas saistīti ar prioritārām dzīvotnēm vai sugām, lai īstenotu Eiropas Kopienas Padomes 1992. gada 21. maija direktīvu 92/43/EEK Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, vai kas saistīti ar tādām putnu sugām, kuras ar Eiropas Parlamenta un padomes 2009. gada 30. novembra direktīvas 2009/147/EK Par savvaļas putnu aizsardzību 16.pantu izveidotā Tehniskā un zinātniskā progresa ieviešanas komiteja uzskata par prioritārām finansējuma saņemšanai, ja tas nepieciešams, lai sasniegtu aizsardzības mērķi), nacionālā finansējuma atbalsta apjoma ierobežojumi tiek noteikti sekojoši:

Joma: Daba un bioloģiskā daudzveidība (prioritāro sugu un dzīvotņu aizsardzība)			
	<i>EK finansējums</i>	<i>Maksimālais Nacionālais finansējums</i>	<i>Minimālais pašu ieguldījums</i>
Tiešās valsts pārvaldes iestādes, plānošanas reģioni un citas valsts institūcijas	75%	25%	-
Atvasinātas publiskas personas, to iestādes, pastarpinātas pārvaldes iestādes, nevalstiskās organizācijas	75%	23%	2%
Komersanti, t.sk. valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības	75%	23%	2%
Tiešās valsts pārvaldes iestādes	67%	33%	-
Atvasinātas publiskas personas, nevalstiskās organizācijas, to iestādes, pastarpinātas pārvaldes iestādes, nevalstiskās organizācijas	67%	30%	3%
Komersanti, t.sk. valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības	67%	30%	3%

21.2. Tehniskās palīdzības spēju veidošanas projektiem (TA-CAP), kurus iesniedz Ministrija ar mērķi uzlabot efektīvu valsts dalību LIFE programmā, un kuriem LIFE finansējuma likme ir 95%, Nacionālais finansējums tiek noteikts ne mazāks kā 5% apmērā pašu ieguldījuma segšanai.

22. Projektiem, kuriem **tiek piešķirts komercdarbības atbalsts**, Nacionālā finansējuma apjomam Pieteikuma un katram Projekta partnerim, neatkarīgi no tā juridiskā statusa, ierobežojumi un papildus nosacījumi ir noteikti šī nolikuma VIII nodaļā.

VI Komerccdarbības atbalsta konstatēšana

23. Saņemot šī Nolikuma 51. punktā un /vai 67.1. apakšpunktā noteikto Nacionālā finansējuma pieteikumu, kam pievienots LIFE projekta iesniegums, Ministrija iepazīstas ar Nacionālā finansējuma pieteikumā un LIFE projekta iesniegumā Pieteikuma iesniedzēja un **katra Projekta partnera katru projektā paredzēto Projekta aktivitāti (Task), Projekta darba paku (Work package), t.sk., aktivitātēs un darba pakās paredzētajiem nodevumiem (deliverables) un atskaites punktiem (milestones), projekta mērķiem (Specific project objectives) un rīcībām (Concept and methodology)** un pārbauda, vai:

23.1. Kādā no LIFE projekta iesnieguma darba pakām vai aktivitātēm, par kurām tiek prasīts nacionālais finansējums, paredzēta preču un pakalpojumu piedāvāšana tirgū (arī potenciāla piedāvāšana tirgū), neatkarīgi no īstenotāju juridiskā statusa un finansēšanas veida. Nacionālo finansējumu paredzēts izmantot, lai projekta ietvaros veiktu iegādes (materiālos un nemateriālos aktīvus), kuri pēc tam paliek Pieteikuma iesniedzēja vai Projekta partnera īpašumā tā saimnieciskās darbības veikšanai, gūstot labumu savai saimnieciskai darbībai.

23.2. Ja 23.1. apakšpunkta nosacījumi neizpildās, tad ir secināms, ka atbalsts plānotajām aktivitātēm nav saistīts ar atbalstu saimnieciskai darbībai un attiecīgi nav kvalificējams kā komercdarbības atbalsts, tādējādi viss projekts kopumā tiek uzskatīts kā *Projekts, kuram netiek piešķirts komercdarbības atbalsts* un visa nacionālā finansējuma summa netiek uzskatīta par komercdarbības atbalstu.

23.3. Izpildoties 23.1. apakšpunkta nosacījumiem, tiek pārbaudīta vienlaicīga šādu komercdarbības atbalstu raksturojošo pazīmju izpilde:

a) finansiālo palīdzību tieši vai pastarpināti sniedz no valsts, pašvaldības, Eiropas Savienības vai citiem publiskiem līdzekļiem (turpmāk — valsts vai pašvaldības līdzekļi), un valsts institūcijām ir kontrolējoša ietekme pār finanšu līdzekļiem;

b) komercsabiedrība veic saimniecisko darbību un attiecībā uz saimniecisko darbību iegūst ekonomiskas priekšrocības, kādas tā nevarētu iegūt, ja komercdarbības atbalsts netiktu sniegts;

c) finansiālā palīdzība neattiecas uz visām komercsabiedrībām vienādi, bet ir paredzēta komercsabiedrībām atkarībā no to lieluma, darbības veida vai atrašanās vietas, kā arī citiem diferencējošiem kritērijiem vai arī ir paredzēta tikai konkrētai komercsabiedrībai;

d) finansiālā palīdzība ietekmē tirdzniecību un izkropļo konkurenci Eiropas Savienības iekšējā tirgū.

23.4. Ja kāda no LIFE projekta iesnieguma darba pakām vai aktivitātēm, par kurām tiek prasīts Nacionālais finansējums Nacionālā finansējuma pieteikumā vienlaikus atbilst visām šī Nolikuma 23.3.apakšpunktā norādītajām pazīmēm, komercdarbības atbalsts tiek konstatēts un projekts uzskatāms par tādu, *kuram tiek piešķirts komercdarbības atbalsts*.

23.5. Ņemot vērā LIFE programmas mērķi, projektu specifiku un veikto aktivitāšu dažādību, Pieteikuma iesniedzējs (un/ vai tā Projekta partneri), kas veic gan saimniecisko, gan nesaimniecisko darbību, ir uzskatāms par komercdarbības atbalsta saņēmēju vienīgi attiecībā uz tā saimniecisko darbību. Tādējādi šī Nolikuma ietvaros komercdarbības atbalsta regulējums tiek piemērots tikai tām aktivitātēm (Tasks) un darba pakām (Work packages), kurām nacionālā finansējuma piešķiršana ir kvalificējama kā komercdarbības atbalsts.

23.6. Aizpildot šī Nolikuma pielikumu Nr. 1, Pieteikuma iesniedzējs nodrošina saimniecisko un nesaimniecisko darbību nodalīšanu un atsevišķu uzskaiti, tai skaitā,

precīzu izmaksu nodalīšanu pa budžeta kategorijām, atbilstoši veidlapas formātam katrai aktivitātei un/vai darba pakai.

VII Nacionālā finansējuma izmaksāšanas un atmaksāšanas nosacījumi Nacionālā finansējuma pieteikumiem, kuriem netiek piešķirts komercdarbības atbalsts

24. No Nacionālā finansējuma attiecināmās izmaksas ir visas tās izmaksu kategorijas, ko par attiecināmām noteikusi Eiropas Komisija 2024. gada LIFE uzsaukuma attiecīgajā apakšprogrammā, attiecīgajam projektam veidam.

25. Tikai tās izmaksas, kuru pamatotība un apmērs ir pierādīts LIFE projekta iesniegumā un tam pievienotajos dokumentos ir attiecināmas un kuru līdzfinansēšanai tiek sniegts Nacionālā finansējuma pieteikums.

26. Pievienotās vērtības nodokļa maksājumus projekta ietvaros var plānot kā attiecināmās izmaksas attiecībā uz Nacionālo finansējumu, ja Projekta īstenotājs un Projekta partneri pievienotās vērtības nodokļa summu nevar atgūt kā priekšnodokli, atbilstoši nodokļu jautājumus regulējošiem normatīvajiem aktiem.

27. Netiek atbalstītas Projekta aktivitātes par tām pašam darbībām, kas jau tiek finansētas no citiem valsts budžeta un ES vai ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem.

28. Nacionālā finansējuma izmaksāšanas un atmaksāšanas procesā tiek ņemti vērā šādi priekšnoteikumi:

28.1. Nacionālais finansējums ir nepieciešams, lai stiprinātu Latvijas LIFE programmas projekta īstenotāju un projekta partneru konkurētspēju un kapacitāti iesaistīties dažādās partnerībās, tādējādi veicināt to dalību LIFE programmā;

28.2. No Nacionālā finansējuma tiek finansētas tās darba pakas un aktivitātes, kuras nav saistītas ar saimniecisko darbību un par kurām tiek prasīts no komercdarbības atbalsta brīvs finansējums Nacionālā finansējuma pieteikumā, nepārsniedzot šī Nolikuma V nodaļā norādīto maksimālo procentuālo apjomu;

28.3. Projekta pieteicējs nodrošina atsevišķu grāmatvedības uzskaiti no Nacionālā finansējuma veiktajiem maksājumiem, kā arī maksājuma aprakstā atšķirīgi identificē maksājumus (maksājuma identifikācijas numurs tiek norādīts Finansēšanas līgumā), kas tiek segti no nacionālā finansējuma, norādot darba pakas numuru (Work package number) un aktivitāti (Task number), uz kuru attiecas konkrētais maksājums. (piem., "NACFIN 001/2024", WP3, Task 3.1);

28.4. Lai novērstu uzraudzības funkciju pārklāšanos un samazinātu administratīvo slogu LIFE programmas finansēto projektu ieviešanā, Nacionālā finansējuma izmaksāšanas un atmaksas procesā tiek ņemti vērā Komisijas LIFE programmas finansēto projektu uzraudzības laikā pieņemtie lēmumi.

29. Nacionālā finansējuma maksājums Projekta īstenotājam un Projekta partnerim tiek veikts atbilstoši Finansēšanas līguma nosacījumiem, ievērojot no LIFE programmas finansētā projekta ieviešanas gaitu un finanšu plūsmu:

29.1. Slēdzot Finansēšanas līgumu, puses vienojas par nacionālā finansējuma izmaksas grafiku. Nacionālā finansējuma maksājumi iedalāmi avansa, starpposma un noslēguma maksājumos;

29.2. Projekta īstenotājs un Projekta partneris var saņemt avansu 20% no piešķirtā Nolikuma 8.1. apakšpunktā norādītā Nacionālā finansējuma.

30. LIFE programmas finansētā Projekta īstenotājam un Projekta partnerim, lai saņemtu Nacionālā finansējuma maksājumus ir pienākums nodrošināt savlaicīgu LIFE programmas finansētā projekta atskaitīšanos, kā arī 5 (piecu) darba dienu laikā no Komisijas atzinuma (lēmuma) par atskaites apstiprināšanu iesniegt to Ministrijai. Šī pienākuma neizpildes gadījumā Ministrijai ir tiesības lemt par Nacionālā finansējuma izmaksas pārtraukšanu.

31. Gadījumos, kad Komisija kādas no projekta izmaksām atzīst par neattiecināmām un samazina Eiropas Savienības finansējumu projektam, Ministrija, izvērtējot Komisijas lēmumu, ir tiesīga proporcionāli samazināt projekta Nacionālo finansējumu, veicot piešķirtā Nacionālā finansējuma summas korekciju un, nepieciešamības gadījumā, pieprasot atmaksāt izmaksāto finansējumu valsts budžetā.

VIII Attiecināmās izmaksas un finansējuma izlietošanas nosacījumi Nacionālā finansējuma pieteikumiem, kuriem tiek piešķirts komercdarbības atbalsts

32. Attiecībā uz Nacionālā finansējuma pieteikumiem, kas Nacionālo finansējumu saņem kā komercdarbības atbalstu, ir piemērojami šī nolikuma 26., 27., 29., 30., 31. punkta, kā arī VIII nodaļas nosacījumi.

33. Atbalstu projektiem, kuriem tiek piešķirts komercdarbības atbalsts, visām vai atsevišķām projekta aktivitātēm sniedz saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2023/2831 (2023. gada 13. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (turpmāk – *Komisijas regula Nr. 2023/2831*) un Ministru kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumiem *Nr. 715 "De minimis atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība"*. *De minimis* atbalsta piešķiršana un uzskaitē tiek veikta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību.

34. *De minimis* atbalstu piešķir, ievērojot Komisijas regulas Nr. 2023/2831 1. panta 1. punktā, minētos nozaru un darbības ierobežojumus. Ja Atbalsta pretendents vienlaikus darbojas vienā vai vairākās Komisijas regulas Nr.2023/2831 1.panta 1.punkta a), b), c) un d) apakšpunktā minētajās nozarēs, atbalstu drīkst piešķirt tikai tad, ja Atbalsta pretendents nodrošina šo nozaru darbību vai uzskaites nodalīšanu, lai saskaņā ar Komisijas regulas Nr.2023/2831 1.panta 2.punktu darbības izslēgtajās nozarēs negūst labumu no *de minimis* atbalsta, ko piešķir saskaņā ar Nolikumu.

35. Atbalsta pretendents atbalsta pieteikumam pievieno *De minimis* atbalsta uzskaites sistēmā (turpmāk – Sistēma) sagatavotās veidlapas par sniedzamo informāciju *de minimis* atbalsta uzskaitē un piešķiršanai izdruku vai atbalsta pieteikumā norāda Sistēmā aizpildītās veidlapas identifikācijas numuru.

36. Piešķirot *de minimis* atbalstu, Ministrija pārbauda, vai plānotais *de minimis* atbalsts kopā ar iepriekšējos trīs gados, skaitot no atbalsta piešķiršanas dienas, piešķirtais *de minimis* atbalsts viena vienota uzņēmuma līmeni nepārsniedz Komisijas regulas Nr.2023/2831 3.panta 2.punktā noteikto maksimālo *de minimis* atbalsta apmēru. Izvērtējot finanšu atbalsta apmēru, jāvērtē piešķirtais *de minimis* atbalsts viena vienota uzņēmuma līmeni.

37. Viens vienots uzņēmums ir tāds uzņēmums, kas atbilst Komisijas regulas Nr. 2023/2831 2. panta 2. punkta nosacījumiem.

38. Nacionālā finansējuma pieteikumiem, kuriem tiek piešķirts komercdarbības atbalsts visām vai atsevišķām projekta darbībām, no *de minimis* atbalsta attiecināmās izmaksas ir visas tās izmaksu kategorijas, kurās paredzēts finansējums, lai īstenotu ar saimniecisko darbību saistītās aktivitātes un darba pakas un par kurām tiek prasīts *de minimis* atbalsts Nacionālā finansējuma pieteikumā.

39. Ministrija uzglabā visus ar *de minimis* atbalsta piešķiršanu saistītos datus 10 (desmit) gadus, sākot no dienas, kurā saskaņā ar šajā nolikumā noteikto piešķirts pēdējais *de minimis* atbalsts, savukārt, Atbalsta saņēmējs uzglabā visus ar *de minimis* atbalsta piešķiršanu saistītos datus 10 (desmit) gadus no *de minimis* atbalsta piešķiršanas dienas atbilstoši Komisijas regulas Nr.2023/2831 6.panta 3. un 7.punktam.

40. Šī nolikuma ietvaros piešķirto *de minimis* atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām nedrīkst kumulēt ar komercdarbības atbalstu citu atbalsta programmu vai ad-hoc atbalstu projekta ietvaros, tai skaitā, citu *de minimis* atbalstu, neatkarīgi no finansējuma avota.

41. Atbalsta pretendents, saņemot komercdarbības atbalstu,:

41.1. Nodala projekta atbalstāmās darbības un attiecīgās finanšu plūsmas no savas pārējās darbības un finanšu plūsmām;

41.2. Nodrošina atsevišķu grāmatvedības uzskaiti no nacionālā finansējuma veiktajiem maksājumiem, kā arī maksājuma aprakstā atšķirīgi identificē maksājumus (maksājuma identifikācijas numurs tiek norādīts Finansēšanas līgumā), kas tiek segti no nacionālā finansējuma, norādot darba pakas numuru (Work package number) un aktivitāti (Task number), uz kuru attiecas konkrētais maksājums. (piem., "NACFIN 001/2024", WP3, Task 3.1).

42. Lai novērstu uzraudzības funkciju pārklāšanos un samazinātu administratīvo slogu LIFE programmas finansēto projektu ieviešanā, Nacionālā finansējuma izmaksāšanas un atmaksas procesā tiek ņemti vērā Komisijas LIFE programmas finansēto projektu uzraudzības laikā pieņemtie lēmumi.

43. Komerccdarbības atbalsts šī nolikuma ietvaros tiek piešķirts granta veidā.

44. *De minimis* atbalstu uzskata par piešķirtu ar dienu, kad Ministrija pieņēmusi un parakstījusi lēmumu par atbalsta piešķiršanu saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 2023/2831. Ministrija veic Atbalsta pretendenta izvērtēšanu atbilstoši Komisijas regulas Nr.2023/2831 nosacījumiem uz atbalsta piešķiršanas brīdi.

45. Ja projekta īstenošanas laikā rodas neattiecināmie izdevumi vai sadārdzinās izmaksas, Atbalsta pretendents aņņemas tās segt no saviem līdzekļiem, kas ir brīvi no komercdarbības atbalsta.

46. Ja ir pārkāptas Komisijas regulas Nr.2023/2831 prasības, vai ja, īstenojot ar saimniecisku darbību nesaistītu projektu, tiek secināts, ka tas ir ar saimniecisku darbību saistīts projekts, un tam nav iespējams piemērot Komisijas regulu Nr.2023/2831, atbalsta saņēmējam ir pienākums Ministrijai atmaksāt projekta ietvaros saņemto nelikumīgo komercdarbības atbalstu saskaņā ar Komerccdarbības atbalsta kontroles likuma IV vai V nodaļu kopā ar procentiem no līdzekļiem, kas brīvi no valsts atbalsta.

47. Komerccdarbības atbalstu šī nolikuma ietvaros saskaņā ar Komisijas regulu Nr.2023/2831 piešķir līdz 2030. gada 31. decembrim.

IX Pieteikšanās Nacionālā finansējuma pieteikumu iesniegšanai SAP un OG

48. Nacionālajam finansējumam var pieteikties pēc Ministrijas paziņojuma (sludinājuma) publicēšanas par Nacionālā finansējuma pieteikumu iesniegšanu.

Lai pieteiktos uz Nacionālo finansējumu, Nacionālā finansējuma pieteikums, t.sk. LIFE projekta iesniegums, jāiesniedz sūtot elektroniska dokumenta veidā, kas parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu, uz Ministrijas oficiālo elektronisko adresi _DEFAULT@90000028508 vai elektronisko pastu: pasts@varam.gov.lv. Pieteikuma iesniedzējs var sagatavot un iesniegt neierobežotu skaitu LIFE projektu iesniegumus un par katru no tiek iesniegt Nacionālā finansējuma pieteikumu.

49. Pēc LIFE projektu konkursa rezultātu saņemšanas no Komisijas un LIFE projekta iesnieguma saturiskās un finanšu revīzijas fāzes pabeigšanas, Pieteikuma iesniedzējs nekavējoties Ministrijā iesniedz:

49.1. Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapu (pielikums Nr. 1);

49.2. Revidētā LIFE projekta iesnieguma apliecinātu kopiju;

49.3. LIFE projekta iesnieguma izvērtējuma vēstules apliecinātu kopiju.

50. Pieteikuma iesniedzējs ir atbildīgs, lai Nacionālā finansējuma pieteikumā tiktu iekļauta atbilstoša, patiesa un pilnīga informācija. Iesniedzot šī nolikumā 49.1. un 49.2. apakšpunktā

minētos dokumentus, Pieteikuma iesniedzējs apliecina, ka tajos **norādītais budžets un aktivitātes ir galīgas un netiks mainītas.**

51. Dokumentācijas noformēšanas prasības:

51.1. Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapai jābūt aizpildītai latviešu valodā, datorrakstā.

51.2. Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapa un tās pielikumi jā sagatavo elektroniski un jānoformē atbilstoši Elektronisko dokumentu likumā noteiktajām prasībām. Nacionālā finansējuma pieteikumam elektroniska dokumenta veidā, parakstot to ar drošu elektronisko parakstu, jāatbilst šādām prasībām:

51.2.1. tam jābūt izstrādātam atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 28.jūnija noteikumiem Nr.473 "Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām", kā arī DOC, XLS, PDF, vai JPG datņu formātā;

51.2.2. Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapai un papildu iesniedzamo dokumentu oriģināliem jābūt parakstītiem ar to autoru drošu elektronisku parakstu un apliecinātiem ar laika zīmogu;

51.2.3. Šī nolikuma 49.2. un 49.3. apakšpunktā norādītās dokumentu kopijas elektroniskā versija, elektroniski parakstīta jānosūta uz Ministrijas oficiālo elektronisko adresi vai elektronisko pastu;

51.2.4. Nacionālā finansējuma pieteikums jāparaksta personai, kurai publiskos reģistros ir reģistrētas tiesības pārstāvēt iesniedzēju, vai pilnvarotai personai, šādā gadījumā pievienojot pilnvarojumu apliecināšu dokumenta oriģinālu, vai apliecinātu dokumenta kopiju.

51.2.5. Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapa nevar tikt pašrocīgi koriģēta / rediģēta (izņemot aiju, sadaļu palielināšana, lai pilnībā būtu pārredzams ailē iekļautais teksts);

51.2.6. Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapā ir jābūt aizpildītām pilnīgi visām prasītajām sadaļām, ailēm, ja vien veidlapā nav norādīts savādāk;

51.2.7. Ja Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapa tiek iesniegta PDF formātā, tad atsevišķi Ministrijai uz oficiālo elektronisko adresi vai elektronisko pastu jānosūta Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapa ar visiem šajā Nolikumā paredzētajiem pielikumiem to oriģinālajā formātā.

51.2.8. Visi elektroniski sagatavotie un iesniegtie dokumenti un datnes nedrīkst saturēt datorvīrusus un citas kaitīgas programmatūras vai to ģeneratorus, vai kādā citādā veidā apdraudēt Ministrijas datortīklu, iekārtas un tajos glabāto informāciju. Ja tiks konstatēts, ka dokumenti satur kādu no šajā punktā minētajiem riskiem, tie netiks pieņemti un izskatīti. Dokumentu iesniedzējs ir atbildīgs par citu īpašumam nodarīto kaitējumu, ja kaitējums radies tā iesniegto dokumentu un datņu dēļ.

X Nacionālā finansējuma pieteikumu izskatīšana un lēmumu pieņemšana

52. Administratīvās atbilstības pārbaude:

Ministrija 10 (desmit) darba dienu laikā pēc Nacionālā finansējuma pieteikuma saņemšanas, veic tā administratīvās atbilstības pārbaudi. Lai Nacionālā finansējuma pieteikumu atzītu par atbilstošu noteiktajiem administratīvās atbilstības kritērijiem, tam ir jāatbilst šādām prasībām:

52.1. Nacionālā finansējuma pieteikums ir noformēts atbilstoši šī nolikuma 51. punkta prasībām un satur visus nepieciešamos dokumentus saskaņā ar šī nolikuma 49. punktu (izņemot SIP, SNAP integrētos un TAP, kur Projekta iesniegums ir noformēts atbilstoši šī nolikuma XI nodaļas prasībām);

52.2. Pieteikuma iesniedzējs atbilst šī nolikuma IV nodaļas prasībām (t.sk. Ministrija pārliecināsies publiski pieejamajos valsts reģistros);

52.3. Nacionālā finansējuma pieteikumu ir parakstījusi persona ar pārstāvības tiesībām (Ministrija pārliecināsies publiski pieejamajos valsts reģistros, kā arī www.lursoft.lv) vai persona ar attiecīgu pilnvarojumu pārstāvēt Pieteikuma iesniedzēju un pilnvarojuma oriģināls vai apliecināta pilnvarojuma kopija ir pievienota Nacionālā finansējuma pieteikumam;

52.4. Pieteikuma iesniedzējam un Projekta partnerim uz iesnieguma iesniegšanas brīdi nav nodokļu un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā nepārsniedz 150 euro, izņemot, ja ir piešķirts nodokļu samaksas termiņa pagarinājums, noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās līgums un Pieteikuma iesniedzējam un Projekta partnerim nav ierosināta maksātnespēja;

52.5. Pieteikuma iesniedzējam uz Nacionālā finansējuma pieteikuma iesniegšanas brīdi nav neizpildītu un/vai kavētu saistību par iepriekš ar Ministriju noslēgtiem Finansēšanas līgumiem par projektu finansēšanas un izpildes kārtību;

52.6. Ministrija pārbauda, vai uz Pieteikuma iesniedzēju neattiecas Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.¹ panta pirmajā daļā noteiktie ierobežojumi.

53. Ministrijai ir tiesības ar argumentētu lēmumu pagarināt Nacionālā finansējuma pieteikumu administratīvās atbilstības pārbaudi.

54. Ja tiek konstatēta neatbilstība vienam vai vairākiem administratīvās atbilstības kritērijiem, Ministrija rakstiski informē Pieteikuma iesniedzēju par konstatētajām neatbilstībām un aicina precizēt Nacionālā finansējuma pieteikumu. Nacionālā finansējuma pieteikuma precizēšanas termiņš ir 5 (piecas) darba dienas no dienas, kad Ministrija ir rakstveidā informējusi Pieteikuma iesniedzēju par Nacionālā finansējuma pieteikuma neatbilstību kritērijiem:

54.1. Ja Pieteikuma iesniedzējs noteiktajā termiņā iesniedz precizētu Nacionālā finansējuma pieteikumu, Ministrija Nacionālā finansējuma pieteikuma atbilstību administratīvās atbilstības kritērijiem vērtē atkārtoti,

54.2. Ja Pieteikuma iesniedzējs Ministrijas noteiktajā termiņā neiesniedz precizētu Nacionālā finansējuma pieteikumu vai pēc atkārtotas vērtēšanas, Nacionālā finansējuma pieteikums neatbilst kaut vienam administratīvās atbilstības kritērijam, Nacionālā finansējuma pieteikums netiek virzīts tālākai izskatīšanai un Ministrija pieņem lēmumu noraidīt Nacionālā finansējuma pieteikumu un par to paziņo Pieteikuma iesniedzējam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

55. Nacionālā finansējuma pieteikumi, kas atbilst visiem administratīvās atbilstības kritērijiem, tiek virzīti tālākai izskatīšanai.

56. Nacionālā finansējuma pieteikuma tālāka atbilstības izvērtēšana lēmuma pieņemšana un rezultātu paziņošana:

56.1. Nacionālā finansējuma pieteikuma tālāku atbilstības izvērtēšanu, kas iekļauj komercdarbības atbalsta konstatēšanu/nekonstatēšanu atbilstoši Nolikuma VI nodaļai, nosacījumu izpildi saskaņā ar VII un VIII nodaļu un dubultā finansējuma novēršanai, 15 (piecpadsmit) darba dienu laikā veic Ministrija.

56.2. Pirms lēmuma pieņemšanas par Nacionālā finansējuma piešķiršanu, Ministrija pārliecinās, vai:

56.2.1. Pieteikuma iesniedzējs izpildījis šī Nolikuma 49.punkta prasības un apliecinājis, ka Nacionālā finansējuma pieteikumā norādītais budžets un aktivitātes ir galīgas un netiks mainītas.

56.2.2. Uz iesniegto Nacionālā finansējuma pieteikumu, tā aktivitātēm un darba pakām ir piemērojami komercdarbības atbalsta nosacījumi atbilstoši Nolikuma VI un VIII nodaļai.

Lai novērtētu Nacionālā finansējuma pieteikumā paredzēto aktivitāšu atbilstību komercdarbības atbalsta pazīmēm un pārliecinātos par likumīga komercdarbības atbalsta piešķiršanu, Ministrijai ir tiesības pieprasīt papildus informāciju, tai skaitā, pieprasīt precizētas, korektas Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapas (pielikuma Nr.1) iesniegšanu. Šajā gadījumā Ministrija informē Pieteikuma iesniedzēju par papildus informācijas un/vai precizēts Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapas nepieciešamību, norādot termiņu šo darbību veikšanai. Nacionālā finansējuma pieteikuma tālāka izskatīšana tiek apturēta līdz papildus informācijas saņemšanai un 56.1. apakšpunktā minētais izskatīšanas termiņš turpinās pēc nepieciešamās dokumentācijas saņemšanas. Ja pieprasītā informācija netiek saņemta, tiek pieņemts 56.5.2.apakšpunktā minētais lēmums.

56.2.3. Nacionālā finansējuma pieteikumā ir norādīta informācija, kas apliecina dubultā finansējuma neesamību attiecībā uz aktivitātēm, ko plānots finansēt no nacionālā līdzfinansējuma un šo plānoto aktivitāšu demarkāciju un/vai sinerģiju ar Pieteikuma iesniedzēja īstenoto (jau pabeigto) vai īstenošanā esošo projektu atbalsta pasākumiem vai citu subjektu īstenotiem projektiem vai atbalsta pasākumiem, kas tiek finansēti no nacionālā finansējuma saņēmēja pamatdarbības izdevumiem vai ES un citu ārvalstu investīciju instrumentiem vai valsts, vai pašvaldības līdzfinansēto projektu izdevumiem. Lai novērtētu dubultā finansējuma neesamību, Ministrijai ir tiesības pieprasīt papildus informāciju, tai skaitā, pieprasīt precizēta, korekta Nacionālā finansējuma pieteikuma iesniegšanu. Ministrija vēršas pie Pieteikuma iesniedzēja, lūdzot iesniegt prasīto informāciju un norādot termiņu šo darbību veikšanai. Nacionālā finansējuma pieteikuma tālāka izskatīšana tiek apturēta līdz papildus informācijas saņemšanai un 56.1. apakšpunktā minētais izskatīšanas termiņš turpinās pēc nepieciešamās dokumentācijas saņemšanas. Ja pieprasītā informācija netiek saņemta, tiek pieņemts 56.5.2.apakšpunktā minētais lēmums.

56.3. Nacionālā finansējuma pieteikumi tiek izskatīti rindas kārtībā pēc šī Nolikuma 49.punktā norādīto dokumentu saņemšanas, sākot ar agrāko reģistrēto Nacionālā finansējuma pieteikumu.

56.4. Visi izvērtētie Nacionālā finansējuma pieteikumi, kas atbilst Nolikuma 56.2.punktā noteiktajām prasībām tiek virzīti lēmumam par Nacionālā finansējuma piešķiršanu. Lēmumā tiek norādīts kopējais atbalstītais Nacionālā finansējuma apjoms (t.sk., de minimis atbalsta apjoms (ja attiecas)) un tā finansējuma likme – procentuālais nacionālā finansējuma apmērs kopējās projekta izmaksās.

56.5. Iespējamie lēmumu veidi:

56.5.1. atbalstīt Nacionālā finansējuma piešķiršanu projekta īstenošanai, norādot, vai tiek vai netiek piešķirts komercdarbības atbalsts (vai abi, gadījumā, ja projektā komercdarbības atbalsts konstatēts tikai atsevišķām aktivitātēm (tasks) un/vai darba pakām (work packages)), norādot precīzu finansējuma apmēru aktivitātēm un darba pakām, kuru īstenošanai piešķirts komercdarbības atbalsts, finansējuma saņēmējus, finansējuma piešķiršanas nosacījumus, parakstot līdzfinansējuma atbalsta apliecinājumu Komisijas noteiktajā līdzfinansējuma apliecinājuma formā ar statusu "apstiprināts" ("*confirmed*") atbilstoši LIFE programmas spēkā esošajām prasībām;

56.5.2. noraidīt Nacionālā finansējuma piešķiršanu projekta īstenošanai, ja Nacionālā finansējuma pieteikums neatbilst Nolikuma prasībām vai ir nepietiekams budžeta finansējums.

56.6. Ministrija 56.5. punktā minētos lēmumus pieņem divu mēnešu laikā pēc Nacionālā finansējuma pieteikuma iesniegšanas.

57. Nosacījumi finansējuma saņēmējam:

57.1. Pieteikuma iesniedzējam pēc līguma noslēgšanas ar Komisiju ir pienākums par šo faktu informēt Ministriju, iesniedzot noslēgtā Granta līguma starp Pieteikuma iesniedzēju un Komisiju apliecinātu kopiju un LIFE projekta iesnieguma gala versiju, kā arī nepieciešamo informāciju Finansēšanas līguma noslēgšanai.

57.2. Finansējuma saņēmējam, kurš ir saņēmis atbalstu Nacionālā finansējuma saņemšanai, ir pienākums rakstiski informēt Ministriju par visu saņemto informāciju no Komisijas saistībā ar iesniegto LIFE projekta iesniegumu, tai skaitā, par jebkurām izmaiņām LIFE projekta iesniegumā, tā budžetā, ja tās ierosina Pieteikuma iesniedzējs vai Komisija.

57.3. Ja Ministrija, pamatojoties uz Pieteikuma iesniedzēja iesniegto informāciju vai citu informāciju, kas ir Ministrijas rīcībā, secina, ka pastāv apstākļi kas var ietekmēt iepriekš izvērtētos kritērijus, lai piešķirtu Nacionālo finansējumu, Ministrija veic Nacionālā finansējuma pieteikuma atkārtotu izvērtēšanu, kas var nozīmēt arī 56.5.apakšpunktā noteiktā lēmuma maiņu.

57.4. Projekta īstenošanas fāzē var tikt koriģēts 56.5.1. apakšpunkta lēmumā norādītais Nacionālā finansējuma apjoms – ja atbilstoši Komisijas vai Pieteikuma iesniedzēja prasībām tiek veiktas izmaiņas LIFE projekta iesnieguma budžetā un veicamajās aktivitātēs vai Ministrija konstatē jebkurus citus apstākļus projekta īstenošanas gaitā, kuru rezultātā ir pārkāptas šajā Nolikumā minētās maksimālās procentuālās robežvērtības, kas noteiktas valsts budžeta finansējumam no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām. Iestājoties šiem apstākļiem, Nacionālais finansējums tiek koriģēts proporcionāli izmaiņām kopējā projekta budžetā.

XI Projekta finansēšanas un izpildes kārtība

58. Pēc šī nolikuma 57.1. apakšpunkta nosacījumu pilnīgas izpildes un projektam atsevišķa norēķinu konta atvēršanas, starp Ministriju un Pieteikuma iesniedzēju tiek noslēgts Finansēšanas līgums Finansēšanas līguma projekta teksts līguma slēgšanas procesā var tikt precizēts atbilstoši projekta specifikai.

59. Finansēšanas līgums nosaka projekta finansēšanas un izpildes kārtību, Ministrijas un Projekta īstenotāja tiesības, pienākumus un atbildību projekta īstenošanas laikā un pēc projekta pabeigšanas.

60. Projekta īstenošanas laikā Projekta īstenotājs iesniedz Ministrijā informāciju un maksājuma pieprasījumus atbilstoši Finansēšanas līguma nosacījumiem.

61. Projektam noslēdzoties, pēc LIFE projekta gala atskaites iesniegšanas un izvērtēšanas Komisijā, ne vēlāk kā 10 (desmit) dienu laikā no Komisijas gala lēmuma saņemšanas, Projekta īstenotājs iesniedz Ministrijā Komisijas gala lēmumu par LIFE projekta izmaksu attiecināšanu, kā arī, atbilstoši Finansēšanas līguma nosacījumiem, iesniedz Ministrijā noslēguma informāciju.

62. Projekta īstenotājam projekta īstenošanā jārikojas ievērojot nacionālos normatīvos aktus publisko iepirkumu jomā, kas attiecināmi uz katru no projekta īstenotājiem, jāveicina *Zaļais publiskais iepirkums*, kas sekmētu videi draudzīgu preču un pakalpojumu attīstību un izplatīšanos, un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu.

XII Nacionālā finansējuma pieteikumu iesniegšana SIP, SNAP un TAP projektiem

63. Pieteikuma iesniedzējs Nacionālā finansējuma saņemšanai SIP, SNAP un TAP projektam

63.1. Nacionālā finansējuma pieteikumu **SIP un/vai SNAP projektam** var iesniegt **tikai kompetentās iestādes, kas nodrošina dalībvalstu izstrādāto nacionālo stratēģiju un plānu ieviešanu** dabas un bioloģiskās daudzveidības, vides un klimata jomā, nodrošinot visu atbildīgo iestāžu iesaisti un vismaz viena cita finansējuma avota (ES, valsts vai privāta) piesaisti. Pieteikuma iesniedzējs SIP un SNAP projektam ir šī nolikuma IV nodaļā minētais publisko tiesību subjekts (no angļu val. – *public body; saskaņā ar LIFE programmas definīciju* – valsts iestādes neatkarīgi no to organizācijas formas – centrālā, reģionālā vai vietējā struktūra – vai dažādi subjekti, kas atrodas to kontrolē, ja vien tie darbojas attiecīgās valsts iestādes vārdā un uz tās atbildību). SIP un SNAP LIFE projekta iesnieguma sagatavošanai kompetentā iestāde var pieteikt tehniskās palīdzības projektu.

63.2. Nacionālā finansējuma pieteikumu Nacionālā finansējuma saņemšanai **TAP projektam** var iesniegt tikai **Projekta koordinējošais saņēmējs**.

63.3. Ja SIP un SNAP vai TAP projekta īstenošanā tiek piesaistīti partneri, Pieteikuma iesniedzējs – atbilstošā kompetentā iestāde – ir uzskatāma par Projekta koordinējošo saņēmēju. Projekta koordinējošais saņēmējs iesniedz Nacionālā finansējuma pieteikumu, pieprasot Nacionālo finansējumu projektam kopumā un par visiem Latvijas Republikā reģistrētiem Projekta partneriem – juridiskām personām.

64. Iesniedzamie dokumenti un to iesniegšanas laiks Nacionālā finansējuma saņemšanai SIP, SNAP un TAP projektam

64.1. Pēc LIFE projekta iesnieguma izvērtēšanas un rezultātu saņemšanas no Komisijas un iesnieguma saturiskās un finanšu revīzijas fāzes pabeigšanas, Pieteikuma iesniedzējs iesniedz Ministrijā:

64.1.1. aizpildītu Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapu (pielikums Nr.1);

64.1.2. Revidētā LIFE projekta iesnieguma, kas iesniegts Komisijai, apliecinātu kopiju;

64.1.3 Komisijas LIFE projekta iesnieguma izvērtējuma vēstules apliecinātu kopiju.

64.2. Pieteikuma iesniedzējs ir atbildīgs, lai Nacionālā finansējuma pieteikumā tiktu iekļauta atbilstoša, patiesa un pilnīga informācija un iesniedzot šajā Nolikumā 64.1.1. un 64.1.2. apakšpunktā minētos dokumentus, apliecina, ka tajos norādītais budžets un aktivitātes ir galīgas un netiks mainītas.

64.3. SIP, SNAP un TAP Pieteikuma iesniedzējam, noformējot Nacionālā finansējuma pieteikumu jāievēro Nolikuma 51.punktā noteiktās Projekta dokumentācijas noformēšanas prasības.

65. Nacionālā finansējuma apjoms SIP, SNAP un TAP projektiem

65.1. Nacionālā finansējuma apjomam Pieteikuma iesniedzējam un katram Projekta partnerim atkarībā no tā juridiskā statusa tiek noteikti sekojoši ierobežojumi un nosacījumi:

65.1.1. tiešās valsts pārvaldes iestādēm un citām valsts institūcijām un plānošanas reģioniem finansējumu vienam projektam var piešķirt līdz 40% no kopējām projektam attiecināmām izmaksām pašu ieguldījuma nodrošināšanai. Komerccarbības atbalsta gadījumā intensitāte tiek noteikta atbilstoši piemērojamajam komerccarbības atbalsta regulējumam, kas noteikts šī nolikuma VIII nodaļā;

65.1.2. citām juridiskajām personām – vienam projektam var piešķirt finansējumu līdz 35% no kopējām projektam attiecināmām izmaksām ar nosacījumu, ka vienlaikus projektā tiek nodrošināts pašu ieguldījums vismaz 5% apmērā no projekta attiecināmām izmaksām. Komerccarbības atbalsta gadījumā intensitāte tiek noteikta atbilstoši piemērojamajam komerccarbības atbalsta regulējumam, kas noteikts šī nolikuma VIII. nodaļā.

65.2. SIP, SNAP un TAP Nacionālā finansējuma pieteikumu izskatīšana un lēmumu pieņemšana notiek atbilstoši šī Nolikuma X nodaļas noteikumiem.

65.3. Attiecībā uz SIP, SNAP un TAP projektiem ir piemērojami arī šī nolikuma 15. punkta, VI nodaļas, VII nodaļas, VIII nodaļas kā arī XI nodaļas nosacījumi.

XIII Priekšfinansējums, tā pieprasīšana un atmaksas nosacījumi

66. Iesniegumu priekšfinansējumam (Nolikuma pielikums Nr.2) var iesniegt Komisijas apstiprināto LIFE Projektu īstenotāji - tiešās un pastarpinātās valsts pārvaldes iestādes, un citas iestādes, kas pilda valsts pārvaldes uzdevumus, un kapitālsabiedrības, kas projektu ietvaros pilda valsts deleģētas funkcijas, kuru LIFE projekti saņēmuši arī Nacionālo finansējumu šī Nolikuma ietvaros.

67. Priekšfinansējums tiek nodrošināts saskaņā ar spēkā esošo Ministru kabineta rīkojumu par pieejamā nacionālā finansējuma apjomu attiecīgajam LIFE programmas periodam un tā apjoms nedrīkst pārsniegt 20% **no LIFE programmas ieguldījuma projektā.**

68. Iesniedzamie dokumenti un priekšfinansējuma saņemšanas kārtība:

68.1. Priekšfinansējuma saņemšanai Projekta īstenotājs Ministrijai iesniedz aizpildītu šī Nolikuma pielikumu Nr.2.

68.2. Iesniegums tiek iesniegts elektroniska dokumenta veidā un tam jāatbilst šī nolikuma 51. punktā norādītajām dokumentu noformēšanas prasībām.

68.3. Lēmumu par priekšfinansējuma piešķiršanu iesniedzējam pieņem Ministrija.

68.4. Pēc lēmuma pieņemšanas Ministrija veic grozījumus ar Projekta īstenotāju noslēgtajā Finansēšanas līgumā, iekļaujot tajā priekšfinansējuma piešķiršanas un atmaksas nosacījumus.

69. Pēc LIFE programmas balansa maksājuma saņemšanas no Eiropas Komisijas, priekšfinansējums saņemtājā apmērā Projekta īstenotājam jāatmaksā valsts budžetā 1 (viens) mēneša laikā.

XIV Pielikumi

Pielikums Nr. 1 Nacionālā finansējuma pieteikuma veidlapa

Pielikums Nr. 2 Iesniegums priekšfinansējumam